

Nepotřebuji NIC UMĚT

vše si najdu na internetu
nebo v aplikaci

V dnešní době se začíná velmi silně diskutovat o tom, zda školy žáky opravdu připravují na život tak, jak mají. Na internetu, pomocí aplikace v chytrém telefonu nebo digitálních přístrojů lze dnes docílit mnohého. Opravdu ale v budoucnu nebude nikdo chodit do školy, na semináře a kurzy? Opravdu si vystačíme s tím, co na nás vykoukne po zadání hledaného hesla do internetového vyhledávače? Platí heslo "Nepotřebuji nic umět, vše si najdu na internetu nebo v aplikaci?"

Na co jsou digitální technologie krátké?

Naučit číst a psát. Digitální technologie vyžadují alespoň základní vědomostní vybavení svého uživatele. Malé děti dokáží okoukat, co mají na chytrém telefonu mačkat, ale pokud by jim to nikdo reálně neukázal, nezvládnou to.

Najít opravdových přátel. Také kontakty nalezené pomocí digitálních sítí nakonec prověřujeme v reálném světě. Je rozdíl, zda mi 255 přátel na sociální síti lajknou akci stěhování nebo mi 5 přátel přijde reálně pomoci vynést klavír do pátého patra nového bydliště. Společné zážitky lidí propojují.

Kritické myšlení. Potíží digitálního světa je jednoduchost tvorby, editace a sdílení informací. Pokud vycházíme z toho, co nám vyhledávač nalezne na prvních místech, nemusíme se ani dobrat toho, co potřebujeme. Nutkání ověřit si data, načíst informace z více zdrojů, přemýšlet o konkrétní informaci, to jsou obvykle prvky, které nás někdo naučí, ukáže nám, že ne všemu je dobré věřit.

Fyzická zdatnost. Digitální technologie nás k ní dokáží motivovat, změřit náš výkon, sehnat nám k ní parťáky, nemají ale reálně posílit naše svaly. Vždy se budeme muset zvednout ze židli a začít fyzicky konat.

Emoční a sociální dovednosti. Pomocí technologií můžeme kreativně vyjádřit veškeré možné emoce, naučit se je prožít, pracovat s nimi a někdy je i přežít ovšem pomocí nich lze velmi těžko.

Nuda. Cože? To je přece nesmysl, nudit se. Naopak, nuda nám dává čas přemýšlet. Být sami se sebou, s vlastním já. Bohužel digitální svět je plný informací, které si musíme přečíst. Fotografii, videí a příspěvků, které chceme shlédnout. Písní a podcastů, které si chceme poslechnout....

PÁR TIPŮ, JAK PRODLOUŽIT ŽIVOTNOST SVÉHO ZAŘÍZENÍ

- Není vhodné počítačové komponenty zbytečně vystavovat teplotám pod běžnou pokojovou teplotu.
- Počítač připojujte k rozvodné síti raději přes přepěťovou ochranu.
- Se zapnutým počítačem nijak nemanipulujte ani ho nepřenášejte. Klasickým pevným diskům v chodu vadí otřesy.
- Pevný disk může selhat i kdykoli jindy, proto jak jsme se již zmínili, si své data raději zálohujte.
- Mezi vypnutím a opětovným zapnutím počítače vyčkejte alespoň 30 vteřin. Tento interval je nutný k dostatečnému vychladnutí polovodičových součástek.
- Pravidelně svá PC čistěte a kontrolujte funkčnost ventilátorů nebo nechte čistit a zkontrolovat.
- Při odpojování flash pamětí nebo externích disků doporučujeme použít volbu „Bezpečně odebrat hardware“. Jestliže odpojíte zařízení v chodu, může dojít k poškození uložených dat či zařízení.
- Pokud používáte notebook dlouhodobě na jednom místě, není vhodné nechávat stále připojený napájecí adaptér. Kapacita baterie se postupně snižuje s počtem nabíjecích cyklů.
- Na stůl, na kterém je položený notebook nepokládejte žádné nápoje. Notebooky nejsou konstruovány jako vodotěsné a případné vniknutí



5 ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Řešení technických problémů

Jako uživatelé digitálních technologií bychom měli být schopni základního ovládní zařízení – připojení jednoduchých periférií (myš, klávesnice, reproduktory, přenosný disk), zapnout a vypnout zařízení, spouštět, nainstalovat nebo odinstalovat aplikaci, běžný servis hardwaru (výměna vadného kabelu, toneru v tiskárně, externího zdroje). Provádíme základní údržbu zařízení jako je automatická aktualizace operačního systému či aplikací nebo antivirová kontrola.

Aplikujeme základní preventivní opatření proti technickým problémům. V on-line zdrojích o nich dokážeme najít informace a na základě svých dovedností následně odstranit. V závislosti na míře schopností navrhujeme a aplikujeme pokročilá preventivní opatření proti technickým potížím.

Identifikace potřeb a výběr vhodných technologií

Pro jednoduché situace, jako je práce s kalendářem nebo poznámkami, umíme využít adekvátní nástroje. Dokážeme najít aplikace, které jsou vhodné pro naše konkrétní potřeby a adekvátně je využíváme. Jsme si vědomi nástrojů, které nám umožní efektivně zvládat rutinní situace. Jsme schopni vhodně volit mezi jednotlivými nástroji s ohledem na potřeby sebe i ostatních.

Kreativní využívání digitálních technologií

Běžně bychom měli zvládat využívat zařízení a aplikace k účelům, k nimž byly zamýšleny. Avšak ke stejným výsledkům se můžeme dobat více způsoby (propojení různých aplikací, používání rozličných postupů uvnitř aplikace).

Podle svých dovedností dokážeme využít běžné aplikace netradičním způsobem (např. PowerPoint pro rychlou výrobu letáčku), zkušenější vhodně využívají i méně obvyklé prvky (např. hypertextové odkazy, tlačítka a multimediální prvky). Umíme propojovat různé mediální formy (např. text + video + animace) a dokážeme vyhledat alternativní nástroje ke stávajícím tak, aby lépe naplnily naši potřebu.

Identifikace nedostatků v digitálních kompetencích

Víme, že digitální kompetence potřebujeme v různých oblastech svého života a že jejich absence je pro nás hendikepem. Měli bychom být schopni zjistit, které digitální kompetence potřebujeme rozvíjet a umíme si najít nápovědu (on-line diskusní fórum, kurz, tutoriál), která nám s touto činností pomůže. V pokročilejší fázi sebevzdělávání jsme schopni sami si stanovit vzdělávací plán v oblasti digitálních kompetencí a způsob evaluace jeho plnění.

DVA MONITORY

Proč si nerozšířit „obzor“?

Dva monitory obecně využívají lidé, kteří pracují s vizuálním či jiným náročnějším digitálním obsahem. Jedná se o činnosti jako je například testování počítačových her a softwarů, práce s audiovizuálními efekty, grafika a jiná umělecká odvětví jako design, kresba a videoart.

Využití dvou monitorů nabízí přehlednější rozvržení pracovní plochy. Na jednom monitoru může mít uživatel zobrazeno například zadání práce a na druhém práci samotnou anebo obdobně na jednom nahlíží do administrativních podkladů a na druhém má otevřeny programy, s nimiž pracuje. Dva monitory může uživatel využít rovněž pro porovnávání dat při práci s tabulkami, kódováním či vizuálním obsahem.

Další výhodou je možnost využívání více typů monitorů s různým rozlišením a kalibrací, které tak poskytují odlišné zobrazení barev či rozdílnou škálu jemnosti a detailu. Tato praxe napomáhá například v oblasti webdesignu nebo vývoji digitálních platform.



NÁŠ PŘÍBĚH

DANIEL

Daniel je IT pracovník v malé fabrice na okresním městě. Celý den ve firmě řeší problémy spolupracovníků s jejich počítači, připojuje tiskárny, spravuje síť, vysvětluje jak se připojit k internetu nebo jak funguje optická myš. Ve volném čase rád zajde s přáteli na šipky nebo na kolo.

Před několika lety, když ho opakující se dotazy kolegů v práci doháněly k šílenství, začal vybíjet svou frustraci trollingem. Tu napsal vulgární anekdotu na křesťanském fóru, jindy sdílel na kutilském webu nesmyslné video, například jak lze na kapotě usmažit vajíčko. Nejčastěji navštěvoval fórum IT-help.cz. Uživatelé tam totiž psali tytéž dotazy, se kterými pomáhal kolegům ve fabrice. Na rozdíl od práce, ale na fóru mohl Daniel říct, co si o problému skutečně myslí, jindy se danému uživateli vysmíval nebo místo odpovědi zkopíroval kuchařský recept. Nikdy si nepřipustil, že to, co dělá, je špatné, a že ne všichni uživatelé mají stejnou výchozí pozici jako on sám.

Jednoho dne šel Daniel hrát šipky se svým kamarádem Františkem. Ten ač má už hodně přes 70 let ho v šipkách pravidelně poráží. Tento večer ale není ve své kůži. Po chvíli naléhání se svěří, že má trable v digitálním světě. Kvůli svému věku moc neovládá počítač, ale styděl se požádat kohokoliv ze svého okolí o pomoc. Začal proto sám s pomocí fóra IT-help.cz. Bohužel často narazil místo rady na posmívání nebo nesmyslné řešení. Nechápal, proč někteří na dotazy reagují takto? Obzvláště posměšky, od některých jiných uživatelů, ho bolely. Přemýšlí proto, že notebook, který dostal od dětí jako dárek, prodá.

Teprve nyní si Daniel uvědomuje, kdo také může sedět na druhé straně obrazovky. Velmi se stydí. Nabízí Františkovi, že k němu domů ještě tento týden zajde a základy práce s počítačem mu naživo ukáže. Vysvětluje mu také, kdo jsou to trollové a že nejlepší obranou proti nim je ignorovat je. Ve Františkově věku je přece obdivuhodné, že se pouští do neznámých vod digitálního světa. Sám Daniel navíc začíná přemýšlet o tom, jak naloží s volným časem, který tak nesmyslně věnoval trollení.

KREATIVITA

KREATIVITA

Být kreativním je velmi častý požadavek jak v osobním, tak i v profesním životě. Zaměstnavatelé hledají do firem nové kreativní pracovníky, ženy zas muže, které budou ve společných problémových situacích tvůrčí a vždy vymyslí náhradní řešení.

Nejspíš právě proto je kreativita uvedena jako třetí nejdůležitější kompetence úspěšných lidí (Světové ekonomické fórum Future of Jobs předpovědělo deset nejdůležitějších dovedností do roku 2020).

Kreativita neboli tvořivost je schopnost hledat nové nápady, řešit problémy novým, neotřelým způsobem, hledat zajímavé myšlenky. Přestože schopnost kreativního myšlení je z větší části vrozená, existují zcela konkrétní techniky, jak tvůrčí myšlení podpořit. Podle amerického psychologa Roberta Sternberga, který ji dlouho studoval, je kreativita lidem většinou dána tehdy, pokud sami chtějí.

Co můžete udělat proto, abyste v sobě našli kreativního ducha?

- Podívejte se na problém zezadu, snažte se vytrvale hledat nové pohledy na věc
- Měňte mozkovou činnost, je dobré zapojovat obě dvě hemisféry mozku
- Otevřete svou hlavu a prezentujte své myšlenky
- Riskujte a nebojte se přijímat přijatelná rizika
- Inspirujte se u dětí, právě naši nejmladší ovládají kreativitu na výbornou



JAK TO MÁM JÁ?

Pracuji v oblasti grafiky a designu, tudíž ve většině případech se pohybuji v digitálním prostředí. Tvořím za pomoci zařízení macbook Pro, dále myš a externí klávesnice. Běžně využívám připojení externího monitoru s rozlišením 4K, který mi zajistí dostatek pracovního prostoru. Dále bych se neobešla bez svého grafického tabletu. Skrze něj mohu kreslit přímo v digitálním prostoru nebo ovládat kurzor bez použití myši. K této základní sestavě mám navíc po ruce iMac staršího typu, na němž velmi ráda kreslím anebo sleduji ve volném čase seriály a filmy.

Abych tato rozličná zařízení byla schopna navzájem propojit, pořídila jsem redukci se sedmi nejběžnějšími typy vstupů. Také nová řada macbook Pro mi činila komplikace, jelikož nabízí pouze USBc vstup, čili zbývalo ještě pořídít jeden propojovací kabel k externímu monitoru.

Jednou za určitou dobu veškerá svá důležitá data zálohuji na externí disk a tak se pojistím proti případné ztrátě dat. Také využívám cloudového úložiště, převážně při přenosu dat z jednoho počítače do druhého, dále pro sdílení osobních a pracovních dokumentů.

Redakční rada:

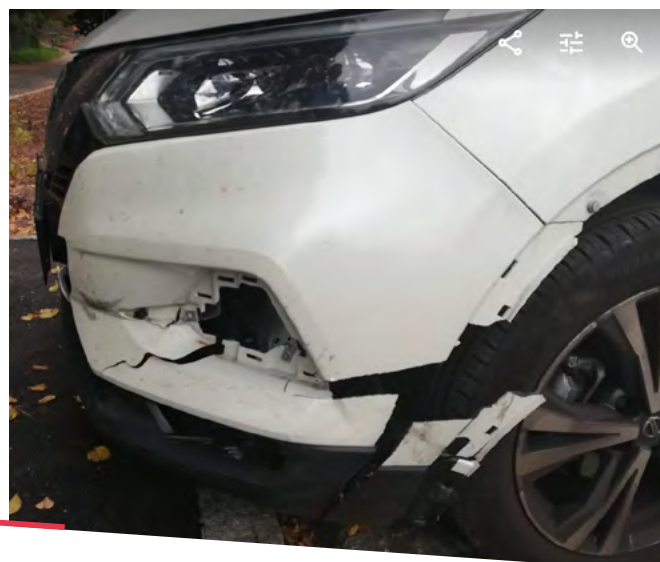
Jaroslav Jindra, Jana Kubátová, Petr Klíma, Kateřina Špačková, Pavel Štáfek, Michaela Štáfková

DIGI zpravodaj 05

Fotografování mobilem je fenoménem dneška. Mladí i staří ze všech koutů světa selfičkují a fotí snad vše, co vidí. Je to logické - fotoaparát v mobilu je vždy po ruce a kvalita fotek je často srovnatelná s běžnými foťáky. Se snímky z mobilů se tak denně setkáváme na internetu.

Fotoaparát v mobilu můžeme používat jako nástroj na poznámky, zachycování inspirací, uchovávání důležitých dokumentů a také jako pamatováček. Příkladem může být, že do mobilu nafotíme různé jízdny řády, které potřebujeme, ordinační hodiny svého lékaře nebo otevírací dobu obuvníka, ke kterému jsme náhodně dorazili a má zavřeno.

Každý má nějakého koníčka nebo něčím teď právě žije. Například chceme ze své trochu zanedbané zahrady udělat poetickou zahradu. A k tomuto tématu si pak fotíme vše, co nás osloví a inspiruje. S tím souvisí i uchovávání dokumentů, kdy se sejdeme se zahradníkem, který maluje různé možné návrhy na papír. Na konci si tyto návrhy můžeme vyfotit a dál nad nimi přemýšlet. Dalším příkladem je návštěva vzdělávacího kurzu, kdy lektor píše zajímavé informace k tématu, které přednáší. Na konci si tyto informace můžeme vyfotit.



FOTOAPARÁT V MOBILU

Kdysi si naše babičky a dědečkové dělali uzal na kapesníku, aby něco nezapomněli. Dnes se už klasické kapesníky moc nenosí. Řešením je nafotit si danou poznámku nebo věc do mobilu. To může pomoci i při nákupu, kdy prodavači na mobilu ukážeme, co přesně hledáme.

Závěrem je třeba říci, že nafotit něco do mobilu je jedna věc a najít to je věc druhá. Abychom vše nafocené našli, k tomu je třeba mít nějaký vhodný program, ve kterém může tyto „fotky“ najít. Takovým programem může být aplikace Google fotky, kde jsou fotky seřazeny podle času. Mohu je však třídit podle témat, která mě zajímají a mohu je v mobilu nebo počítači okamžitě najít.